

Kainuun ilmasto- ja ympäristöasiainneuvottelukunnan kannanotto Kainuun maakuntahallitukselle biokaasun tuotannon ja käytön lisäämiseksi Kainuussa

Mhall 20.06.2022 § 126
238/00.04.01/2022

Kainuun maakuntahallituksen asettama Kainuun ilmasto- ja ympäristöasiainneuvottelukunta on kokouksessaan 18.5.2022 valtuuttanut Kainuun liiton viraston laatimaan kannanoton maakuntahallitukselle biokaasun tuotannon ja käytön vauhdittamiseksi Kainuussa.

Maakuntaohjelman biokaasun tuotannon kehittämisen tavoitteet

Kainuun maakuntaohjelmassa 2022 - 2025 on asetettu tavoitteeksi rakentaa maakuntaan 3 biokaasulaitosta ja liikennebiokaasun tankkausasemaa. Toimenpiteitä tavoitteen saavuttamiseksi tulee tehostaa.

Tavoitteen oikeellisuus pitää myös tarkastaa muuttuneessa toimintaympäristössä. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on nostanut raaka-aineiden, liikennepolttoaineiden ja tuotteiden hintoja voimakkaasti. Paikallisen energian hinnan ja saatavuuden kehitys on ennustettavampaa ja vähemmän globaaleista markkinahäiriöistä haavoittuvaa kuin fossiilinen energia ja kaikki tuontienergia. Biokaasu on paikallisiin raaka-aineisiin ja kiertotalouteen perustuva uusiutuvan energian tuote, jolla voidaan korvata fossiilisia polttoaineita, käyttää sähköntuotannossa sekä vahvistaa Kainuun energiaomavaraisuutta ja uusiutuvan energian osuutta maakunnassa sekä vauhdittaa Kainuun vihreää siirtymää.

Tilannekuva

Kajaanin, Sotkamon, Suomussalmen ja Hyrynsalmen jätevedenpuhdistamoiden puhdistamolietteiden jatkokäsittelyn sopimuskausi päättyy vuonna 2026. Kajaanin, Sotkamon ja Suomussalmen yhdyskuntalietteet Gasum vie vuonna 2026 päättyvän sopimuksen mukaisesti Ouluun jatkokäsittelyyn. Myös Ekokympin keräysvastuulla oleva erilliskerätty biojäte toimitetaan Gasumille.

Puolangalla on käynnistymässä pienen mittakaavan biokaasun tuotantolaitos, joka voi hyvin toimia myös muiden Kainuun kuntien biojätteiden ja yhdyskuntalietteen käsittely-yksikkönä.

Kajaaniin tai johonkin muuhun Kainuun kuntaan on mahdollista rakentaa useamman kunnan yhdyskuntalietteen käsittelyyn laitos, johon voidaan ottaa käsiteltäväksi myös Ekokympin koko Kainuun alueelta keräämä biojäte. Näistä muodostuu hyvinkin yhteen laitokseen riittävä raaka-ainepohja.

Tavoitteiden saavuttamisen edellyttämät toimenpiteet

Vuonna 2026 päättyvän sopimuskauden jälkeisen toiminnan organisoimiseksi tulee Kainuun liiton koordinoimana järjestää pikaisesti neuvottelut biokaasutoimialan kriittisten toimijoiden välillä. Neuvottelut tarvitaan seuraavien toimijoiden kesken: Kainuun kunnat, biokaasun raaka-ainetuottajat sekä biokaasun hyödyntäjät ja loppukäyttäjät. Näiden toimijoiden kesken tulee saada aikaan sopimus, jolla turvataan biokaasun tuottamiseen tarvittavien raaka-aineiden saatavuus, operaattorit biokaasun tuotantoon sekä kannattavan tuotannon mahdollistava biokaasun kysyntä.

Kainuun liiton rahoittamana on käynnistymässä biokaasun tuotantoa ja käyttöä Kainuussa vauhdittava hanke, joka tuottaa skenaariot vaihtoehtoisista tavoista käynnistää biokaasun tuotanto ja hyödyntäminen Kainuussa. Kartoituksen tulosten perusteella valitaan etenemistapa ja käynnistetään toimenpiteet Kainuun biokaasun tuotannon ja käytön laajentamisen edellyttämien investointien ja operaattoreiden saamiseksi.

Aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas esittelee kokouksessa edellä kuvailun ilmasto- ja ympäristöasiainneuvottelukunnan kannanoton biokaasun tuotannon ja käytön lisäämiseksi Kainuussa.

Lisätietoja aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikkaalta, puh. 040 574 0804 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus keskustelee Kainuun biokaasun tuotannon ja käytön lisäämisen edellyttämistä toimenpiteistä ja evästä Kainuun liiton virastoa asian valmistelussa.

Maakuntahallituksen päätös

Aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas esitteli asiaa.

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.
